

ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Dương Đình Tùng

Giáo trình
LOGIC HỌC ĐẠI CƯƠNG

NHÀ XUẤT BẢN ĐÀ NẴNG

MỤC LỤC

Lời nói đầu.....	5
Chương 1. Đại cương về logic hình thức	7
1. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu logic hình thức	7
2. Sự hình thành và phát triển của logic hình thức	10
3. Ý nghĩa của logic hình thức.....	13
Câu hỏi thảo luận và ôn tập	17
Chương 2. Khái niệm	18
1. Đặc điểm chung của khái niệm.....	18
2. Các phương pháp cơ bản thành lập khái niệm.....	21
3. Nội hàm và ngoại diên khái niệm.....	23
4. Các loại khái niệm	26
5. Quan hệ giữa các khái niệm.....	29
6. Mở rộng và thu hẹp khái niệm.....	34
7. Định nghĩa khái niệm.....	36
8. Phân chia khái niệm.....	45
Câu hỏi thảo luận và ôn tập	50
Chương 3. Phán đoán	52
1. Đặc điểm chung của phán đoán.....	52
2. Phân loại phán đoán.....	54
Câu hỏi ôn tập và bài tập	73
Chương 4. Các quy luật cơ bản của tư duy logic hình thức	75
1. Định nghĩa về quy luật logic.....	75
2. Các quy luật cơ bản của tư duy logic hình thức....	76
Câu hỏi thảo luận và ôn tập	87
Chương 5. Suy luận	88
1. Đặc trưng của suy luận	88
2. Phân loại suy luận.....	89
Câu hỏi ôn tập.....	107

Chương 6. Chứng minh và bác bỏ	110
1. Chứng minh	110
2. Bác bỏ	113
3. Các quy tắc của chứng minh và bác bỏ	116
Câu hỏi ôn tập và bài tập	117
Tài liệu tham khảo	118

LỜI NÓI ĐẦU

Giáo trình **Logic học đại cương** (được hiểu là logic hình thức) được biên soạn để phục vụ chương trình đào tạo các ngành khoa học xã hội và nhân văn đang được triển khai tại trường Đại học Sư phạm - Đại Học Đà Nẵng.

Giáo trình được trình bày hệ thống những kiến thức cơ bản của logic học phục vụ trực tiếp các yêu cầu trong mục tiêu đào tạo của sinh viên các ngành khoa học xã hội. Giáo trình gồm 6 chương: Chương 1, là giới thiệu khái quát về logic hình thức, qua đó bạn đọc có thể thấy khái quát lịch sử hình thành khoa học logic, đối tượng nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu của logic hình thức, cũng như vai trò của logic trong đời sống xã hội. Chương 2, chương 3, chương 4, chương 5 và chương 6 đi vào đi vào những kiến thức trọng tâm của logic hình thức: khái niệm, phán đoán, các quy luật của tư duy hình thức, suy luận, chứng minh và bác bỏ, qua đó bạn đọc có một bức tranh toàn thể về quá trình nhận thức của tư duy từ góc độ logic hình thức. Bên cạnh kiến thức chung về logic học chúng tôi cố gắng đưa các ví dụ từ thực tế cuộc sống làm minh họa, để bớt đi tính lý thuyết, khô khan của môn logic học. Kết thúc mỗi chương, chúng tôi có phần câu hỏi bài tập và thảo luận, phục vụ mục tiêu về kiến thức, kỹ năng và thái độ cho người học.

Trong quá trình biên soạn, tác giả đã kế thừa các công trình khoa học, các giáo trình, các bài giảng của các nhà khoa học, các đồng nghiệp nghiên cứu, giảng dạy về logic học, cùng với đó là các góp ý của các nhà khoa học và đồng nghiệp. Tuy nhiên, do những hạn chế khách quan và chủ quan, giáo trình Logic đại cương vẫn còn những nội dung cần tiếp tục sửa đổi, bổ sung. Tác giả rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp để những lần tái bản sau giáo trình được hoàn thiện hơn.

Tác giả

Tài liệu tham khảo

- [1]. Vương Tất Đạt, *Logic học đại cương*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, 2007.
- [2]. Vương Tất Đạt, Bùi Văn Quân, Nguyễn Thị Vân Hà, *Phương pháp giải các bài tập logic học*, Nxb Bách khoa Hà Nội, Hà Nội, 2010.
- [3]. Nguyễn Như Hải, *Logic học đại cương*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội, 2007.
- [4]. Tô Duy Hợp, Nguyễn Anh Tuấn, *Logic học*, Nxb Tp Hồ Chí Minh, 2001.
- [5]. V.I.Lênin, *Toàn tập*, tập 18, Nxb Tiến bộ, Matxcova, 1980.
- [6]. C. Mác - Ph. Ăngghen, *Toàn tập*, tập 3, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995
- [7]. Bùi Thanh Quất, *Logic hình thức*, Nxb Đại học Tổng hợp Hà Nội, Hà Nội, 1994.
- [8]. Đoàn Văn Khải, Nguyễn Anh Tuấn, Dư Đình Phúc, *Logic học và phương pháp học tập, nghiên cứu khoa học*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội, 2010.
- [9]. Lê Tử Thành, *Tìm hiểu về logic học*, Nxb Trẻ, Tp. Hồ Chí Minh, 1995.
- [10]. Lê Tử Thành, *Logic học và phương pháp nghiên cứu khoa học*, Nxb Trẻ, Tp. Hồ Chí Minh, 1993.
- [11]. Võ Văn Thắng, *Giáo trình logic hình thức*, Nxb Chính trị Quốc gia, 2017.
- [12]. Hồ Thích, *Lịch sử logic học thời tiền tân*, Nxb Tp. Hồ Chí Minh, Tp. Hồ Chí Minh, 2004.
- [13]. Nguyễn Anh Tuấn, *Hỏi & Đáp logic học đại cương*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, 2011.
- [14]. Nguyễn Thúy Vân, Nguyễn Anh Tuấn, *Logic học đại cương*, Nxb Đại học Quốc gia, Hà Nội, 2011.

Giáo trình **LOGIC HỌC ĐẠI CƯƠNG**

Dương Đình Tùng

NHÀ XUẤT BẢN ĐÀ NẴNG

Số 03 - Đường 30 Tháng 4 - Q. Hải Châu - TP. Đà Nẵng

ĐT: 0236 3797814 - 3797823 Fax: 0236 3797875

www.nxbdanang.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc: NGUYỄN THÀNH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập: NGUYỄN KIM HUY

Biên tập: VŨ THỊ TƯƠI

Bìa: NGÔ VĂN THÀNH

Liên kết xuất bản: TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Địa chỉ: 459 Tôn Đức Thắng - Quận Liên Chiểu - Thành phố Đà Nẵng

In 2.000 cuốn khổ 16 x 24 cm. In tại Công ty TNHH In ấn - QC&TM Thành Tín
Địa chỉ: 12 Nguyễn Phi Khanh, Phường Thạc Gián, Quận Thanh Khê, TP. Đà Nẵng

Số ĐKXB: **1017-2021/CXBIPH/9-25/ĐaN** cấp ngày 31/3/2021

Số QĐXB: **268/QĐ-NXBĐaN** Nhà xuất bản Đà Nẵng cấp ngày 31/3/2021

Mã ISBN: **978-604-84-5853-9**. In xong và nộp lưu chiểu quý 2/2021